

RAAP-NOTITIE 1157

Golfdomein De Brugse Vaart te Oostburg

Gemeente Sluis

Archeologisch vooronderzoek:

een bureau- en inventariserend veldonderzoek (kartering)

Colofon

Opdrachtgever: Gemeente Sluis

Titel: Golfdomein De Brugse Vaart te Oostburg, gemeente Sluis; archeologisch vooronderzoek: een bureau- en inventariserend veldonderzoek (kartering)

Status: eindversie

Datum: juni 2005

Auteurs: *ir. G.H. de Boer & drs. I.R.P.M. Briels*

Bestandsnaam: L:\QXPress\Notities\2005\SDBV\N01157-SDBV.qxd

Projectcode: SDBV

Projectleider: ir. G.H. de Boer

Projectmedewerkers: drs. I.R.P.M. Briels

ARCHIS-vondstmeldingsnummers: 2603, 2604, 2606 & 2608

ARCHIS-waarnemingsnummers: nog niet bekend

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer/CIS-code: 12322

Autorisatie: drs. I.A. Schute

ISSN: 0925-6229

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V.

telefoon: 020-463 4848

Zeeburgerdijk 54

telefax: 020-463 4949

1094 AE Amsterdam

E-mail: raap@raap.nl

Postbus 1347

1000 BH Amsterdam

© RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2005

RAAP Archeologisch adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

Samenvatting

In opdracht van de gemeente Sluis heeft RAAP Archeologisch Adviesbureau op 17 mei 2005 een inventariserend archeologisch veldonderzoek uitgevoerd in verband met de voorgenomen bouwwerkzaamheden op het golfdomein De Brugse Vaart te Oostburg in de gemeente Sluis. Doel van dit onderzoek was eventueel aanwezige archeologische resten op te sporen en, voorzover mogelijk, een eerste indruk te geven van de kwaliteit (gaafheid en conservering), aard, datering, omvang en diepteligging ervan.

Het onderzoek had de volgende expliciete onderzoeksvragen:

- Zijn in het onderzoeksgebied tot 150 cm -Mv (of tot 30 cm in de top van het Hollandveen) archeologische waarden aanwezig die (mogelijk) bedreigd worden door de geplande inrichting?
- Is in het onderzoeksgebied vervolgonderzoek noodzakelijk en welke methoden zouden hierbij kunnen worden ingezet?

Uit het bureauonderzoek zijn 3 nieuwe vindplaatsen naar voren gekomen. Deze liggen niet op de onderzochte locatie, maar in de omgeving van het plangebied (figuur 1: vindplaatsen 1, 2 en 3).

Tijdens het inventariserend archeologisch veldonderzoek zijn in het onderzoeksgebied geen (eenduidige) archeologische resten aangetroffen. Naar verwachting zal er als gevolg van de geplande werkzaamheden dan ook geen verstoring van archeologische waarden optreden. Derhalve worden geen aanbevelingen voor vervolgonderzoek gedaan.

1 Inleiding

1.1 Kader en doelstelling

In opdracht van de gemeente Sluis heeft RAAP Archeologisch Adviesbureau op 17 mei 2005 een inventariserend archeologisch veldonderzoek uitgevoerd in verband met de voorgenomen bouwwerkzaamheden op het golfdomein De Brugse Vaart in de gemeente Sluis. Het onderzoek diende te worden uitgevoerd omdat realisatie van de plannen zou kunnen leiden tot aantasting of vernietiging van mogelijk aanwezige archeologische resten. Doel van het onderzoek was het opsporen van deze resten en, indien mogelijk, een eerste indruk geven van de kwaliteit (gaafheid en conservering), aard, datering, omvang en diepteligging ervan.

Het onderzoek had de volgende expliciete onderzoeksvragen (offerte: briefkenmerk 5678SDBV 008442):

- Zijn in het onderzoeksgebied tot 150 cm -Mv (of tot 30 cm in de top van het Hollandveen) archeologische waarden aanwezig die (mogelijk) bedreigd worden door de geplande inrichting?
- Is in het onderzoeksgebied vervolgonderzoek noodzakelijk en welke methoden zouden hierbij kunnen worden ingezet?

Gezien de betrekkelijke diepte van de geplande werkzaamheden, zijn mogelijk aanwezige archeologische waarden in de top van de pleistocene ondergrond (op circa 3 m -Mv) buiten beschouwing gelaten.

1.2 Plangebied

Het onderzoeksgebied (circa 1 ha) maakt deel uit van een groter plangebied (17,5 ha). Het gebied ligt in de Vijfhonderd-In-Beosten-Eedepolder, direct ten zuiden van Zuidelijke Brugsevaartdijk (figuur 1). Het gebied staat afgebeeld op kaartblad 67A van de topografische kaart van Nederland (schaal 1:25.000); de centrumcoördinaat is 20.620/372.175. Het onderzoeksgebied staat kadastraal bekend onder de gemeente Oostburg, sectie T, nummer 1379. Ten tijde van het onderzoek was het onderzoeksgebied in gebruik als erf. Een deel ervan bestond uit erfverharding en bebouwing; hier konden geen boringen worden gezet. Onderhavig onderzoek heeft CIS-code 12322.

1.3 Onderzoeksopzet en richtlijnen

Onderhavig onderzoek bestond uit:

1. een bureauonderzoek, waarbij voorafgaand aan het veldwerk zoveel mogelijk archeologische, geo(morfo)logische en historisch-geografische gegevens met betrekking tot het plangebied zijn verzameld en verwerkt;
2. een veldonderzoek, dat bestond uit een oppervlaktekartering en een karterend booronderzoek.

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de hiervoor geldende normen en richtlijnen die zijn vastgelegd in het handboek ROB-specificaties (Brinkkemper e.a., 1998) en het door de provincie Zeeland opgestelde Programma van Eisen (PvE). RAAP Archeologisch Adviesbureau en de door RAAP toegepaste procedures zijn goedgekeurd door het College voor de Archeologische Kwaliteit (CvAK), de instelling die het beheer heeft over de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA; Voorbereidingscommissie Kwaliteitszorg Archeologie, 2001).

Voor de dateringen van in deze notitie genoemde archeologische perioden wordt verwezen naar tabel 1. Enkele vaktermen worden achterin deze notitie beschreven (zie verklarende woordenlijst).

2 Bureauonderzoek

2.1 Methodes

Voorafgaand aan het veldonderzoek is een bureauonderzoek uitgevoerd om na te gaan of er reeds archeologische vondsten uit het onderzoeksgebied geregistreerd staan en om ten behoeve van het veldwerk de landschappelijke (geologische en bodemkundige) kenmerken alsmede de gespecificeerde archeologische verwachting te bepalen. In het kader van het bureauonderzoek zijn verschillende bronnen geraadpleegd (zie literatuurlijst).

Om inzicht te krijgen in het voorkomen van archeologische vindplaatsen in of nabij het plangebied is het ARCHEologisch Informatie Systeem (ARCHIS) van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB) te Amersfoort en het Zeeuws Archeologisch Archief (ZAA) te Middelburg geraadpleegd. Verder is contact opgenomen met dhr. P. Blomme uit Oostburg, een amateur-archeoloog met veel kennis van de regio.

2.2 Resultaten

Geologie en geomorfologie

Hoewel door het NITG-TNO recentelijk een nieuwe lithostratigrafische indeling is ingevoerd voor de afzettingen uit het Tertiair en Kwartair (De Mulder e.a., 2003), wordt in onderhavige rapportage de lithostratigrafische indeling van Vos & Van Heeringen (1997) gehanteerd.

Het onderzoeksgebied ligt ter hoogte van de flank van een zuidoost-noordwest georiënteerde getijdengeul, die dateert van vóór de bedijking (Vos & Van Heeringen, 1997; Van Rummelen, 1965: Afzettingen van Duinkerke II). De eerste bedijkingen in westelijk Zeeuws-Vlaanderen hebben rond de 10e/11e eeuw na Chr. plaatsgevonden (Blok, 1984). Zuidelijk van het onderzoeksgebied (ongeveer centraal in het plangebied) ligt de kern van de getijdengeul. De geulafzettingen zijn ingesneden tot in het pleistocene dekzand, waarbij het pakket Hollandveen geheel is geërodeerd. Ter hoogte van het onderzoeksgebied is de geul niet zo diep ingesneden in de onderliggende afzettingen. Hier kan onder de geulafzettingen nog (intact) Hollandveen aanwezig zijn.

Verder van de getijdengeul (buiten het plangebied), zijn de afzettingen van voor de bedijking afgedekt met een jonger pakket sediment dat is afgezet tijdens dijkdoorbraken en/of inundaties van het ingepolderde land (Van Rummelen, 1965: Afzettingen van Duinkerke IIIb).

Bodem

Ook volgens de bodemkaart van westelijk Zeeuws-Vlaanderen (schaal 1:16.667; Ovaa, 1957) ligt het gebied op de flank van een getijdengeul. Een verschil met de geologische kaart is dat volgens Ovaa de geulafzettingen overal zijn afgedekt met een pakket jongere sedimenten (Ovaa, 1957: nieuwanlandgronden). Ter hoogte van het onderzoeksgebied komen in de ondergrond poel- of overgangsgonden voor, het afdekkende pakket jongere sedimenten is dikker dan 50 cm (Ovaa, 1957: code Bp, nieuwanlandgronden > 50 cm op poel- of overgangsgonden). In het zuidwestelijke deel van het onderzoeksgebied liggen de jongere sedimenten op geulafzettingen (Ovaa, 1957: code Bs, nieuwanlandgronden > 50 cm op zavelige kreekkrug, zand dieper dan 80 cm -Mv).

Op de bodemkaart van Nederland (schaal 1:50.000) worden voor het onderzoeksgebied en nagenoeg het hele plangebied kalkhoudende poldervaaggronden weergegeven met grondwatertrap VI (Stiboka, 1967: code Mn35A-VI). De bovengrond bestaat uit lichte klei, het profielverloop is homogeen op- of aflopend.

Archeologie

In ARCHIS staan geen archeologische vindplaatsen geregistreerd uit het onderzoeksgebied. Wel staan uit de omgeving 9 archeologische vindplaatsen geregistreerd, waarvan 2 in het plangebied liggen (figuur 1). Circa 1 km ten zuidwesten van het onderzoeksgebied ligt een terrein van hoge archeologische waarde CMA-code 67A-044 (Monumentnummer 2436, ARCHIS-waarnemingsnummer 20913). Hier bevinden zich de resten van het verdronken dorp Coxyde, dat al in 1280 wordt vermeld onder de parochienaam *Beniardskerke* (Gottschalk, 1955: 79). Het dorp is met de inundatie van 1583 definitief ten onder gegaan (Gottschalk, 1958: 119; 1975: 776). Het voormalige Coxyde ligt in de huidige Diomedepolder die pas in 1827 weer werd bedijkt. De fundamenten van de (parochie-)kerk zouden nog aanwezig zijn. Uit historische bronnen blijkt verder dat de omgeving van Coxyde erg te lijden heeft gehad van de stormvloed en het eind van de 14e en begin van de 15e eeuw (Gottschalk, 1955 en 1958).

Uit de directe omgeving van het onderzoeksgebied zijn verder nog 8 vindplaatsen bekend (figuur 1). Het gaat veelal om bewoningsresten uit de Late Middeleeuwen en/of de Nieuwe tijd. De meeste vindplaatsen zijn in kaart gebracht door middel van oppervlaktekarteringen tijdens het archeologisch onderzoek in het kader van de rondweg om Oostburg (Visscher, 1990; ARCHIS-waarnemingsnummers 100024, 100025, 100026, 100028, 100029, 100030, 100033, 236117, 236118, 236119 en 236121). Het gaat om huisplaatsen uit de Late Middeleeuwen en/of Nieuwe tijd en 2 vondstconcentraties met een zelfde datering.

Een uitzondering hierop vormen de vondsten bij de Konijnenberg; hier zijn resten van een begraving uit de Nieuwe tijd A (1500-1650 na Chr.) gevonden (ARCHIS-waarnemingsnummer 20922).

Tijdens de bodemkartering in de jaren 50 van de 20e eeuw van westelijk Zeeuws-Vlaanderen heeft de bodemkundige Ovaa verscheidene (afgedekte) archeologische vindplaatsen in kaart gebracht (Ovaa, 1957). In de omgeving van het plangebied betreft het 3 vindplaatsen (figuur 1). Gegevens over de nauwkeurigheid van de aangegeven begrenzingen of de ouderdom van de vindplaatsen zijn niet bekend. In de toelichting op de bodemkaart beschrijft Ovaa de vindplaatsen in algemene termen: *“oude cultuurgronden, welke op de hogere poelklei-, overgangs-, kleiplaat-, en kreekruggronden onder een dun Nieuwlanddek worden aangetroffen, zijn donkergrijs. Vaak bezitten ze geelgroene fosfaatvlekken en aardewerkresten”* (Ovaa, 1957).

Noch raadpleging van het Zeeuws Archeologisch Archief (ZAA), noch het contact met amateur-archeologen heeft nieuwe gegevens opgeleverd.

De in dit hoofdstuk genoemde vindplaatsen worden beschreven in een beknopte catalogus (bijlage 1). De 3 vindplaatsen die door Ovaa zijn gekarteerd, zijn aangemeld bij ARCHIS (vondstmeldingsnummers 2604, 2606 en 2608).

Archeologische verwachting

Volgens de Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW; ROB, 2000) geldt voor het onderzoeksgebied een middelhoge kans op het aantreffen van archeologische waarden. Dit hangt samen met de ligging van het plangebied in een zone met mariene geulafzettingen. Deze kans geldt voor archeologische waarden tot de Late Middeleeuwen (ROB, 2000).

Op basis van de geologische opbouw van het onderzoeksgebied is het echter mogelijk om vooraf een meer gedifferentieerde archeologische verwachting te geven. In de ondergrond bevindt zich mogelijk intact veen. Om deze reden geldt ten aanzien van resten uit de Romeinse tijd en/of IJzertijd een middelmatige archeologische verwachting. Archeologische resten uit de Middeleeuwen en/of Nieuwe tijd kunnen zich bevinden in de top van de (afgedekte) mariene geulafzettingen. Hiervoor geldt een hoge archeologische verwachting.

3 Veldonderzoek

3.1 Methodes

Op het onderzoeksgebied waren enkele gebouwen, erfverharding en (hoogopgaande) begroeiing van grassen, brandnetels e.d. aanwezig. Een oppervlaktekartering kon niet worden uitgevoerd.

Tijdens het veldonderzoek zijn 12 boringen verricht. Vanwege de bebouwing, erfverharding en andere verstoringen op het erf was het niet mogelijk een systematisch boorgrid te hanteren. De boringen zijn zoveel mogelijk in 3 zuidwest-noordoost georiënteerde raaien verspreid over het onderzoeksgebied geplaatst. De afstand tussen de boringen binnen een raai bedroeg 25 m (figuur 2). Ter controle van boring 1 is op 10 m afstand nog een boring gezet (boring 12).

Er is geboord tot maximaal 4,0 m -Mv met een Edelmanboor met een diameter van 7 cm en een gutsboren met een diameter van 4 en 3 cm. De boringen zijn beschreven conform NEN 5104 (Nederlands Normalisatie-instituut, 1989) en met meetlinten ingemeten ten opzichte van in het veld zichtbare topografische elementen (x- en y-waarden). Het opgeboorde materiaal is in het veld gecontroleerd op de aanwezigheid van archeologische indicatoren (zoals houtskool, vuursteen, aardewerk, metaal, bot, verbrande leem en fosfaatvlekken). Er zijn geen monsters genomen.

3.2 Resultaten

Geologie en bodem

Ter hoogte van de boringen 3, 8, 10 en 11 wordt het onderzoeksgebied doorsneden door een mariene getijdengeul (figuur 2). De mariene afzettingen zijn in genoemde boringen tot in het onderliggende pleistocene dekzand ingesneden. De mariene afzettingen bestaan uit uiterst siltige klei tot sterk siltig zand en vertonen in het algemeen een aflopend profiel. In de boringen 1, 2, 4, 7, 9 en 12 liggen de geulafzettingen op een restant veen. De top van het veen is in alle gevallen geërodeerd. De top van het veen varieert tussen 210 en 280 cm -Mv. Met het toenemen van de diepte gaat het veen over in dekzand, de top hiervan is aangetroffen tussen 270 en 340 cm -Mv (respectievelijk in boring 1 en boring 4).

In de boringen 5 en 6 is op ondoordringbaar puin gestuit; de boringen konden niet dieper dan circa 20 cm -Mv worden gezet.

Archeologie

Tijdens het veldonderzoek zijn in 6 boringen archeologische indicatoren aangetroffen.

boring	indicatoren	diepte in cm -Mv
1	fragment aardewerk (Late Middeleeuwen)	145
	puinspikkels	180-225
2	puinspikkels	120-140
3	puinspikkels	50-80
4	puinspikkels	80-90
7	puinspikkels	75-90
10	puinspikkel	50

In boring 1 is een fragment aardewerk (Late Middeleeuwen) gevonden op 145 cm -Mv. De scherf lag in een pakket uiterst siltige klei waarin verder geen archeologische indicatoren zijn waargenomen. Circa 40 cm dieper zijn puinspikkels waargenomen. Boring 1 is overigens net buiten het onderzoeksgebied gezet.

Met uitzondering van de scherf in boring 1 betreffen alle overige archeologische indicatoren uitsluitend (één of meerdere) puinspikkels. Deze zijn aangetroffen op wisselende diepten.

Het gebrek aan overige archeologische indicatoren en de bodemopbouw ter plekke wijzen niet in de richting van een archeologische vindplaats. De vondsten zijn in elk geval niet gekoppeld aan archeologische vondstniveaus, maar wijzen eerder op een 'losse' en zeer ijle spreiding. Deze kan gezien worden als de natuurlijke 'achtergrondruis' van de menselijke activiteit in de (Late) Middeleeuwen en de 16e eeuw.

Tijdens onderhavig onderzoek is geen duidelijk beeld verkregen van een afgedekt landschap, zoals dit bijvoorbeeld wel het geval was voor het Technopark in Schoondijke (De Boer & Stevens, 2004). Voor een deel is dit te wijten aan de geringe omvang van de onderzochte locatie en daarmee de beperkte 'blik' op de ondergrond.

Omdat tijdens het veldonderzoek geen duidelijke archeologische (vondst-)lagen zijn aangetroffen in (de top van) de geulafzettingen, zijn dan ook geen monsters genomen. Wegens het ontbreken van intact veen, zijn van de top van het veen evenmin monsters verzameld.

4 Conclusies en aanbevelingen

4.1 Conclusies

In het kader van de inrichting van het golfdomein De Brugse Vaart te Oostburg (gemeente Sluis) is een archeologisch vooronderzoek uitgevoerd. Voor het onderzoeksgebied geldt een middelmatige archeologische verwachting voor vindplaatsen uit de IJzertijd en Romeinse tijd en een hoge archeologische verwachting voor vindplaatsen uit de Middeleeuwen (zie § 2.2). Desondanks zijn tijdens het inventariserend archeologisch veldonderzoek geen aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van archeologische vindplaatsen in het onderzoeksgebied. Wel zijn tijdens het bureauonderzoek enkele nieuwe vindplaatsen in kaart gebracht. Deze liggen zowel buiten het onderzoeksgebied als buiten het plangebied (figuur 1); de vindplaatsen zijn dan ook niet nader onderzocht tijdens het veldonderzoek.

Zoals verwacht bevinden zich in het onderzoeksgebied mariene geulafzettingen. In een aantal boringen zijn enkele fragmentjes puin aangetroffen en in boring 1 is een scherf uit de Late Middeleeuwen gevonden. Er zijn echter geen duidelijke aanwijzingen voor de aanwezigheid van een archeologische vindplaats in het onderzoeksgebied. De vondsten kunnen eerder gezien worden als de weerspiegeling van menselijke activiteiten tot aan de periode van inundatie van het gebied. Deze activiteiten bleven uiteraard niet beperkt tot de nederzettingen alleen (die uit de omgeving bekend zijn), maar speelden zich in het hele toenmalige cultuurlandschap af. Mogelijk bevinden zich in het onderzoeksgebied sporen van het gebruik van het landschap zoals greppels en kuilen. Dergelijke *off-site* patronen zijn met een booronderzoek echter zeer moeilijk aan te tonen.

Tijdens het veldonderzoek is in 6 boringen veen aangetroffen. De top van het veen is echter in alle gevallen geërodeerd door de mariene geul. Tijdens onderhavig onderzoek zijn dan ook geen aanwijzingen aangetroffen voor de aanwezigheid van archeologische vindplaatsen uit de periode IJzertijd-Romeinse tijd.

4.2 Aanbevelingen

Op grond van het ontbreken van (duidelijke) aanwijzingen voor de aanwezigheid van archeologische resten wordt ten aanzien van het onderzoeksgebied geen vervolgonderzoek aanbevolen.

Met betrekking tot de resultaten van onderhavig onderzoek dient contact te worden opgenomen met de provinciaal archeoloog van Zeeland (drs. R.M. van Dierendonck).

Literatuur

- Blok, D.P.**, 1984. Wie alt sind die ältesten niederländischen Deiche?: die Aussagen der frühesten schriftlichen Quellen. *Probleme der Küstenforschung im südlichen Nordseegebiet* 15: 1-7.
- Boer, G.H. de & F. Stevens**, 2004. Technopark Schoondijke, gemeente Sluis; archeologisch vooronderzoek: een bureau- en inventariserend archeologisch veldonderzoek (kartering). *RAAP-rapport* 1033. RAAP Archeologisch Adviesbureau, Amsterdam.
- Brinkkemper, O., e.a. (red.)**, 1998. *Handboek ROB-specificaties*. Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek, Amersfoort.
- Gottschalk, M.K.E.**, 1955. *Historische geografie van westelijk Zeeuws-Vlaanderen, tot de St-Elisabethsvloed van 1404*. Van Gorcum, Assen.
- Gottschalk, M.K.E.**, 1958. *Historische geografie van Westelijk Zeeuws-Vlaanderen. Deel II. Van het begin der 15e eeuw tot de inundaties tijdens de tachtig-jarige oorlog*. Van Gorcum, Assen.
- Gottschalk, M.K.E.**, 1975. *Stormvloeden en rivieroverstromingen in Nederland. II: de periode 1400-1600*. Van Gorcum, Assen.
- Mulder, E.F.J. de, M.C. Geluk, I. Ritsema, W.E. Westerhoff & T.E. Wong (red.)**, 2003. De ondergrond van Nederland. *Geologie van Nederland*, 7. Nederlands Instituut voor Toegepaste Geowetenschappen TNO, Utrecht.
- Nederlands Normalisatie-instituut**, 1989. *NEN 5104. Geotechniek. Classificatie van onverharde grondmonsters*. Nederlands Normalisatie Instituut, Delft.
- Ovaa, I.**, 1957. De bodemgesteldheid van westelijk Zeeuws-Vlaanderen, schaal 1:16.667. *Stiboka-rapport* 455. Stichting voor Bodemkartering, Wageningen.
- ROB**, 2000. *Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW) 2e generatie. Globale Archeologische Kaart van het continentale Plat. Archeologische Monumentenkaart*. Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek, Amersfoort (cd-rom).
- Rummelen, F.F.F.E. van**, 1965. *Toelichtingen bij de geologische kaart van Nederland, schaal 1:50.000*. Kaartblad Zeeuwsch-Vlaanderen West en Oost. Rijks Geologische Dienst, Haarlem.
- Stiboka**, 1967. *De Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000. Kaartbladen 53 Sluis en 54 West Terneuzen*. Stichting voor Bodemkartering, Wageningen.
- Visscher, H.C.J.**, 1990. Rijksweg 58: tracé om Oostburg, een archeologische kartering, inventarisatie en waardering en een archeologische waardering van twaalf terreinen: project Z-3119. *RAAP-rapport* 50. Stichting RAAP, Amsterdam.

Vorbereidingscommissie Kwaliteitszorg Archeologie, 2001. *Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie. Eindrapport van de Vorbereidingscommissie Kwaliteitszorg Archeologie.* Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, Den Haag.

Vos, P.C., & R.M. van Heeringen, 1997. Holocene geology and occupation history of the Province of Zeeland. *In: M.M. Fischer (red.); Holocene evolution of Zeeland (SW Netherlands). Mededelingen Nederlands Instituut voor Toegepaste Geowetenschappen TNO 59.* NITG-TNO.

Gebruikte afkortingen

ARCHIS	ARChEologisch Informatie Systeem
IKAW	Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden
-Mv	beneden maaiveld
PvE	Programma van Eisen
ROB	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek
ZAA	Zeeuws Archeologisch Archief

Verklarende woordenlijst

dekzand	Fijnzandige afzettingen die onder periglaciaie omstandigheden voornamelijk door windwerking ontstaan zijn; de dekzanden van het Weichselien vormen in grote delen van Nederland een 'dek' (Saalien: Formatie van Eindhoven; Weichselien: Formatie van Twente).
Hollandveen	In het Subboreaale gevormd veen in laag-Nederland (ca. 5000-3000 jaar voor Chr.).
Holoceen	Jongste geologisch tijdvak (vanaf de laatste IJstijd: ca. 8800 jaar voor Chr. tot heden).
marien	Op de zee betrekking hebbend, bij of in zee voorkomend, door of in zee gevormd.
Pleistoceen	Geologisch tijdperk dat ca. 2,3 miljoen jaar geleden begon. Gedurende deze periode waren er sterke klimaatswisselingen van gematigd warm tot zeer koud (de vier bekende IJstijden). Na de laatste IJstijd begint het Holoceen (ca. 8800 voor Chr.).
silt	Gronddeeltjes ter grootte van 2 tot 63 µm.

Overzicht van figuren, tabellen en bijlagen

Figuur 1. Archeologische vindplaatsen geprojecteerd op IKAW.

Figuur 2. Resultaten booronderzoek.

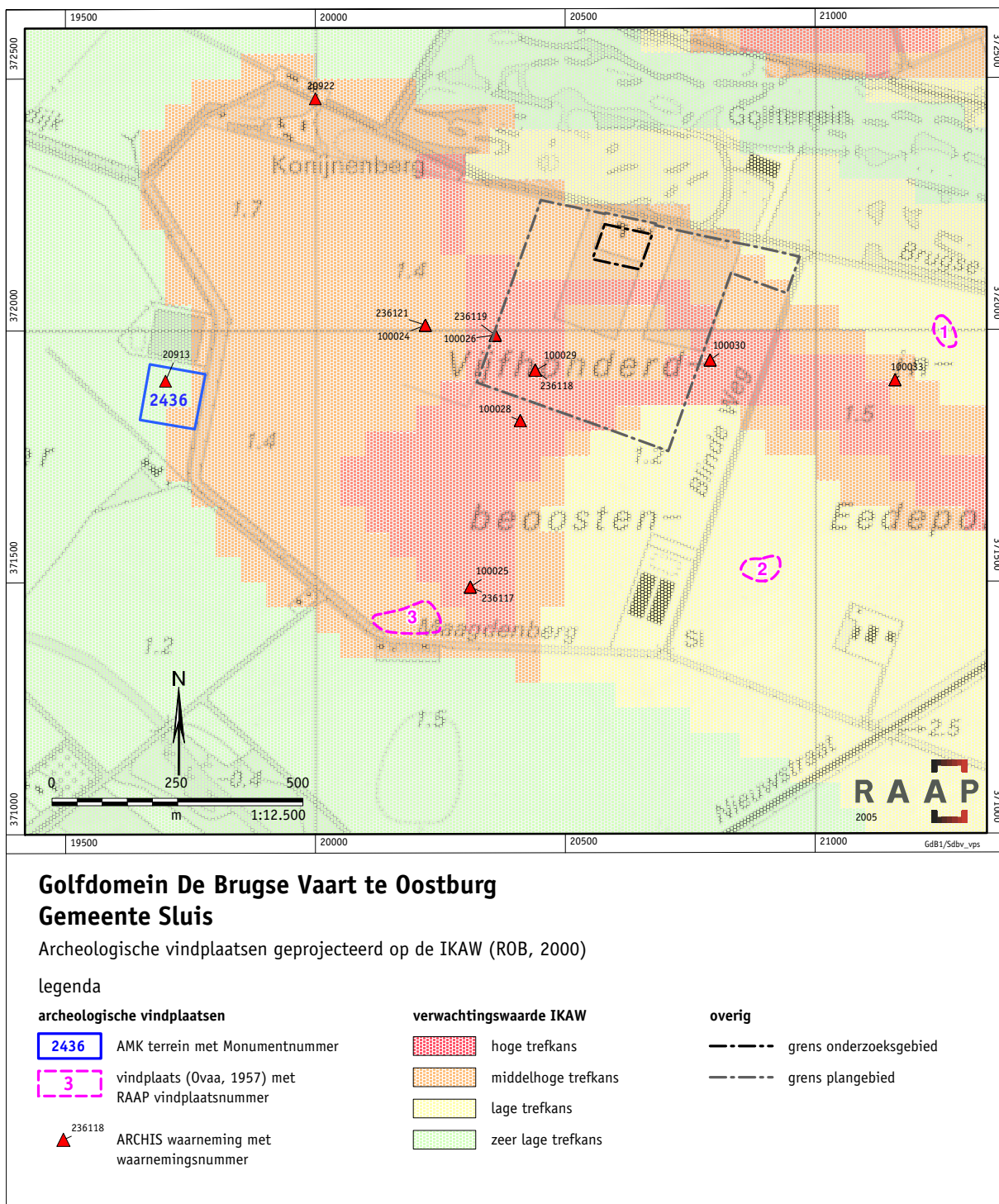
Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

Bijlage 1. Catalogus van archeologische vindplaatsen.

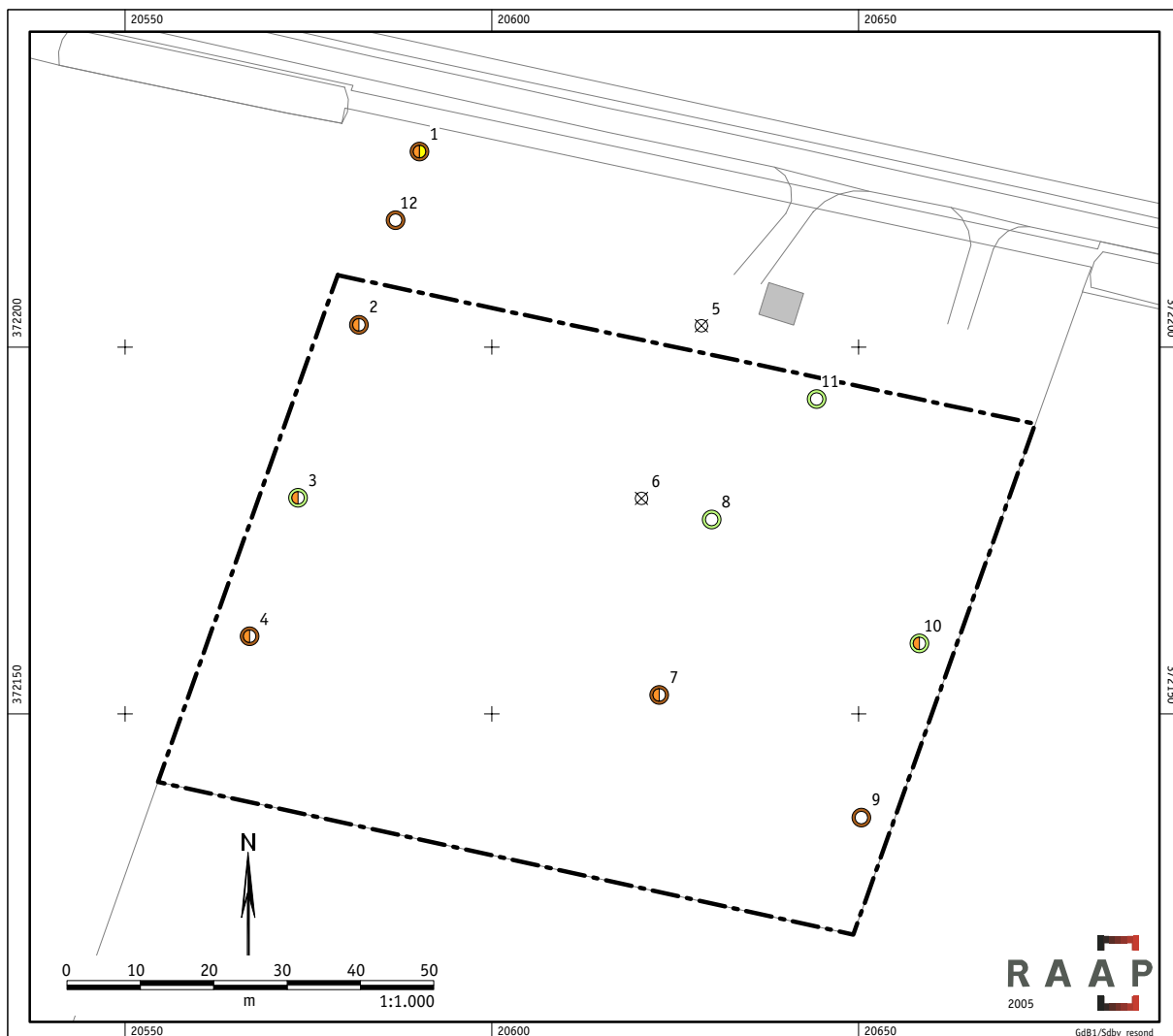
Bijlage 2. Boorbeschrijvingen.

Periode	Datering			
Nieuwe tijd	1500	-	heden	
Late Middeleeuwen	1050	-	1500	na Chr.
Vroege Middeleeuwen	450	-	1050	na Chr.
Romeinse tijd	12 voor	-	450	na Chr.
IJzertijd	800	-	12	voor Chr.
Bronstijd	2000	-	800	voor Chr.
Neolithicum (nieuwe steentijd)	5300	-	2000	voor Chr.
Mesolithicum (midden steentijd)	8800	-	4900	voor Chr.
Paleolithicum (oude steentijd)	300.000	-	8800	voor Chr.

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

Figuur 1. Archeologische vindplaatsen geprojecteerd op IKAW.

Golfdomein De Brugse Vaart te Oostburg Gemeente Sluis

Resultaten booronderzoek

legenda

boringen

- met fragment aardewerk
- met enkele puinspikkels
- met ondoordringbaar puin/
erfverharding

- met mariene geulafzettingen
(gefundeerd tot in dekzand)
- met veen (mariene geulafzettingen
niet gefundeerd tot in dekzand)
- 11 boornummer

overig

- grens onderzoeksgebied

Figuur 2. Resultaten booronderzoek.

Bijlage 1. Catalogus van archeologische vindplaatsen

De catalogus bevat een opsomming van de reeds bekende en nieuw aangetroffen archeologische vindplaatsen. De belangrijkste gegevens met betrekking tot de afzonderlijke vindplaatsen worden (indien van toepassing) in de catalogus aan de hand van een aantal vaste rubrieken toegelicht. De (voorafgaande het onderzoek) reeds bekende vindplaatsen zijn opgenomen in figuur 1. De catalogus bevat de volgende rubrieken:

- 1. ROB-code(s):** dit zijn de codes en nummers uit het CMA, CAA en/of AMK.
- 2. Status:** (indien van toepassing) de status van de vindplaats die door de ROB en de provincie aan het terrein is toegekend.
- 3. Coördinaten en kaartblad:** betreft de coördinaten van het centrum van de vindplaats en het corresponderend kaartblad van de topografische kaart van Nederland, schaal 1:25.000.
- 4. Toponiem, plaats en gemeente:** de naam van (de omgeving van) de locatie waar de vindplaats ligt, alsmede de plaats en de gemeente waarin het terrein ligt.
- 5. Aard en datering:** betreft, indien bekend, de (vermoedelijke) aard en datering van de vindplaats.
- 6. Geologie:** landschappelijke ligging van de vindplaats.
- 7. Korte beschrijving:** (indien van toepassing) een beschrijving op basis van gegevens uit secundaire bronnen of aan de hand van de resultaten van onderhavig onderzoek.

Bekende archeologische vindplaatsen

ARCHIS-waarnemingsnummer: 20913

- 1. ROB-code(s):** CAA-code: 53FN-12, CMA-code: 67A-044, Monumentnummer: 2436
- 2. Status:** Terrein van hoge archeologische waarde
- 3. Coördinaten:** 19700/371900; **Kaartblad:** 53FN
- 4. Toponiem:** Coxyde (ARCHIS), Diomedede Polder (AMK); **Plaats:** Oostburg; **Gemeente:** Sluis
- 5. Aard:** Nederzetting; **Datering:** Late Middeleeuwen
- 6. Geologie:** Duinkerke IIIb-kreekafzettingen
- 7. Korte beschrijving:** Kerk van het verdrongen dorp Coxyde, waarvan de fundamenten nog aanwezig zijn. In 1280 wordt Coxyde vermeld als de parochie Beniardskerke.

ARCHIS-waarnemingsnummer: 20922

1. **ROB-code(s):** CAA-code: 54AN-4
3. **Coördinaten:** 20000/372460; **Kaartblad:** 54AN
4. **Toponiem:** Konijnenberg; **Plaats:** Oostburg; **Gemeente:** Sluis
5. **Aard:** begraving; Datering: Nieuwe tijd A
6. **Geologie:** Duinkerke IIIb-afzettingen op Duinkerke II-kreekafzettingen

ARCHIS-waarnemingsnummers: 100024 en 236121

1. **ROB-code(s):** CAA-code: 54AN-54
3. **Coördinaten:** 20220/372010; **Kaartblad:** 54AN
4. **Toponiem:** Vijfhonderd-In-Beosten-Eedepolder; **Plaats:** Oostburg; **Gemeente:** Sluis
5. **Aard:** Huisplaats (onverhoogd), Onbekend; Datering: Late Middeleeuwen - Nieuwe tijd
6. **Geologie:** Duinkerke IIIb-afzettingen op Duinkerke II-kreekafzettingen

ARCHIS-waarnemingsnummers: 100025 en 236117

1. **ROB-code(s):** CAA-code: 54AN-55
3. **Coördinaten:** 20310/371490; **Kaartblad:** 54AN
4. **Toponiem:** Vijfhonderd-In-Beosten-Eedepolder; **Plaats:** Oostburg; **Gemeente:** Sluis
5. **Aard:** Huisplaats (onverhoogd), Onbekend; Datering: Late Middeleeuwen B - Nieuwe tijd
6. **Geologie:** Duinkerke II-kreekafzettingen

ARCHIS-waarnemingsnummers: 100026 en 236119

1. **ROB-code(s):** CAA-code: 54AN-56
3. **Coördinaten:** 20360/371990; **Kaartblad:** 54AN
4. **Toponiem:** Vijfhonderd-In-Beosten-Eedepolder; **Plaats:** Oostburg; **Gemeente:** Sluis
5. **Aard:** Huisplaats (onverhoogd), Onbekend; Datering: Late Middeleeuwen - Nieuwe tijd
6. **Geologie:** Duinkerke II-kreekafzettingen

ARCHIS-waarnemingsnummer: 100028

1. **ROB-code(s):** CAA-code: 54AN-58
3. **Coördinaten:** 20410/371820; **Kaartblad:** 54AN
4. **Toponiem:** -; **Plaats:** Oostburg; **Gemeente:** Sluis
5. **Aard:** Onbekend; Datering: Late Middeleeuwen - Nieuwe tijd
6. **Geologie:** Duinkerke II-kreekafzettingen

ARCHIS-waarnemingsnummers: 100029 en 236118

1. **ROB-code(s):** CAA-code: 54AN-59
3. **Coördinaten:** 20440/371920; **Kaartblad:** 54AN
4. **Toponiem:** Vijfhonderd-In-Beosten-Eedepolder; **Plaats:** Oostburg; **Gemeente:** Sluis
5. **Aard:** Huisplaats (onverhoogd), Onbekend; **Datering:** Late Middeleeuwen - Nieuwe tijd
6. **Geologie:** Duinkerke II-kreekafzettingen

ARCHIS-waarnemingsnummer: 100030

1. **ROB-code(s):** CAA-code: 54AN-60
3. **Coördinaten:** 20790/371940; **Kaartblad:** 54AN
4. **Toponiem:** -; **Plaats:** Oostburg; **Gemeente:** Sluis
5. **Aard:** Onbekend; **Datering:** Late Middeleeuwen - Nieuwe tijd
6. **Geologie:** Duinkerke II-kreekafzettingen

ARCHIS-waarnemingsnummer: 100033

1. **ROB-code(s):** CAA-code: 54AN-63
3. **Coördinaten:** 21160/371900; **Kaartblad:** 54AN
4. **Toponiem:** -; **Plaats:** Oostburg; **Gemeente:** Sluis
5. **Aard:** Onbekend; **Datering:** Late Middeleeuwen - Nieuwe tijd
6. **Geologie:** Duinkerke II-afzettingen op Hollandveen op Pleistoceen

Nieuwe vindplaatsen

Vindplaats 1: ARCHIS-vondstmeldingsnummer 2604

1. **ROB-code(s):** -
3. **Coördinaten:** 21.259/372.000; **Kaartblad:** 67AZ
4. **Toponiem:** -; **Plaats:** Oostburg; **Gemeente:** Sluis
5. **Aard:** nederzetting (vermoedelijk); **Datering:** Late Middeleeuwen-Nieuwe tijd A (vermoedelijk)
6. **Geologie:** Duinkerke IIIb- op Duinkerke II-afzettingen op Hollandveen op Pleistoceen
7. **Korte beschrijving:** vindplaats aangetroffen tijdens de bodemkartering van westelijk Zeeuws-Vlaanderen Ovaa (1957): *“oude cultuurgronden, welke op de hogere poelklei-, overgangs-, kleiplaat-, en kreekruiggronden onder een dun Nieuwlanddek worden aangetroffen, zijn donkergrijs. Vaak bezitten ze geelgroene fosfaatvlekken en aardewerkresten.”*

Vindplaats 2: ARCHIS-vondstmeldingsnummer 2608

1. **ROB-code(s):** -
3. **Coördinaten:** 20.885/371.525; **Kaartblad:** 67AZ
4. **Toponiem:** -; **Plaats:** Oostburg; **Gemeente:** Sluis
5. **Aard:** nederzetting (vermoedelijk); **Datering:** Late Middeleeuwen -Nieuwe tijd A (vermoedelijk)
6. **Geologie:** Duinkerke IIIb- op Duinkerke II-afzettingen op Hollandveen op Pleistoceen
7. **Korte beschrijving:** vindplaats aangetroffen tijdens de bodemkartering van westelijk Zeeuws-Vlaanderen Ovaa (1957): *“oude cultuurgronden, welke op de hogere poelklei-, overgangs-, kleiplaat-, en kreekruggronden onder een dun Nieuwlanddek worden aangetroffen, zijn donkergrijs. Vaak bezitten ze geelgroene fosfaatvlekken en aardewerkresten.”*

Vindplaats 3: ARCHIS-vondstmeldingsnummer 2606

1. **ROB-code(s):** -
3. **Coördinaten:** 20.185/371.430; **Kaartblad:** 67AZ
4. **Toponiem:** -; **Plaats:** Oostburg; **Gemeente:** Sluis
5. **Aard:** nederzetting (vermoedelijk); **Datering:** Late Middeleeuwen -Nieuwe tijd A (vermoedelijk)
6. **Geologie:** Duinkerke IIIb-afzettingen op Duinkerke II-kreekafzettingen
7. **Korte beschrijving:** vindplaats aangetroffen tijdens de bodemkartering van westelijk Zeeuws-Vlaanderen Ovaa (1957): *“oude cultuurgronden, welke op de hogere poelklei-, overgangs-, kleiplaat-, en kreekruggronden onder een dun Nieuwlanddek worden aangetroffen, zijn donkergrijs. Vaak bezitten ze geelgroene fosfaatvlekken en aardewerkresten.”*

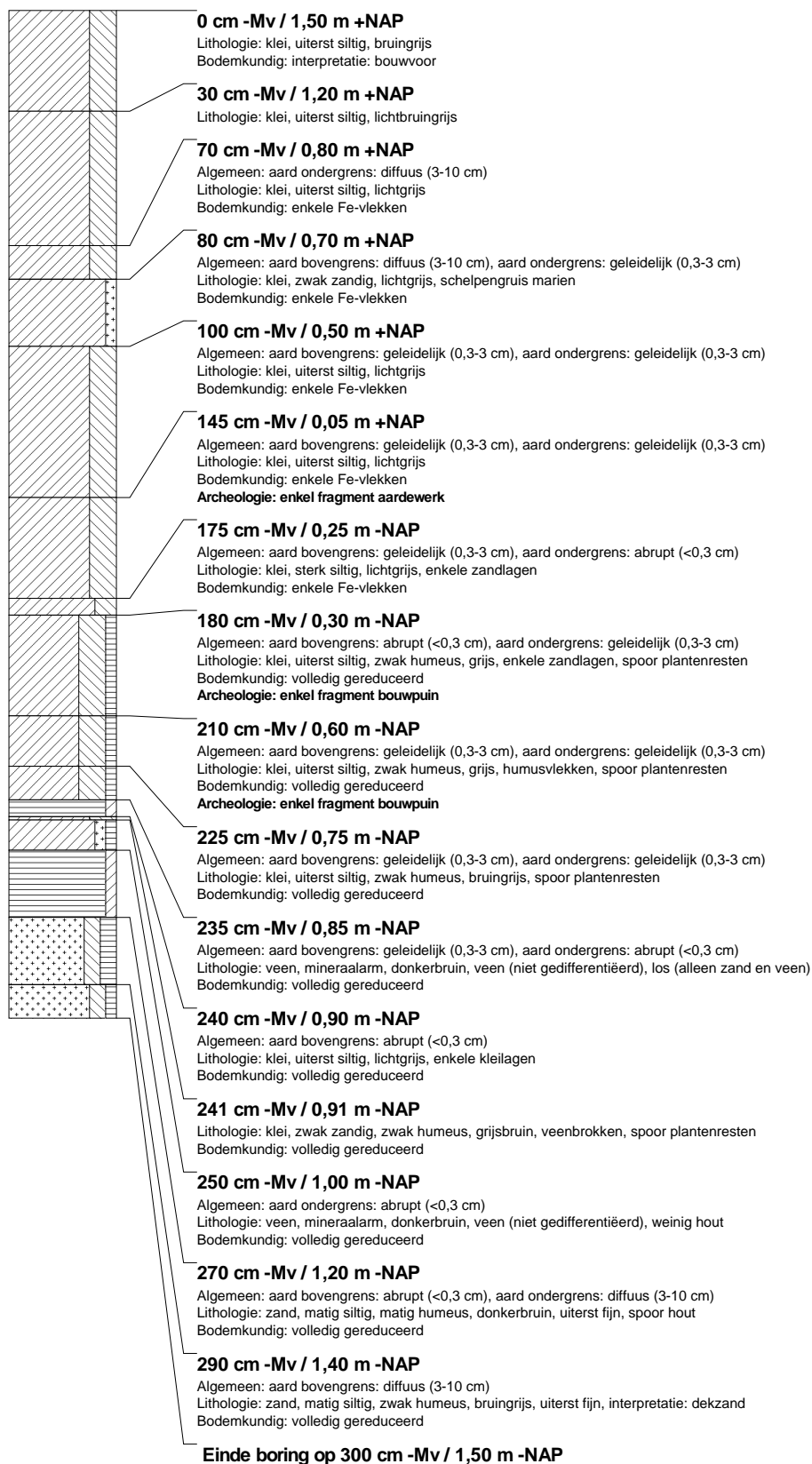
Vindplaats 4: ARCHIS-vondstmeldingsnummer 2603

1. **ROB-code(s):** -
3. **Coördinaten:** 20.590/372.225; **Kaartblad:** 67AZ
4. **Toponiem:** -; **Plaats:** Oostburg; **Gemeente:** Sluis
5. **Aard:** onbekend; **Datering:** Late Middeleeuwen-Nieuwe tijd
6. **Geologie:** in de randzone van een getijdengeul
7. **Korte beschrijving:** vondsten van enkele archeologische indicatoren verspreid over verschillende boringen aangetroffen tijdens onderhavig onderzoek.

Bijlage 2. Boorbeschrijvingen

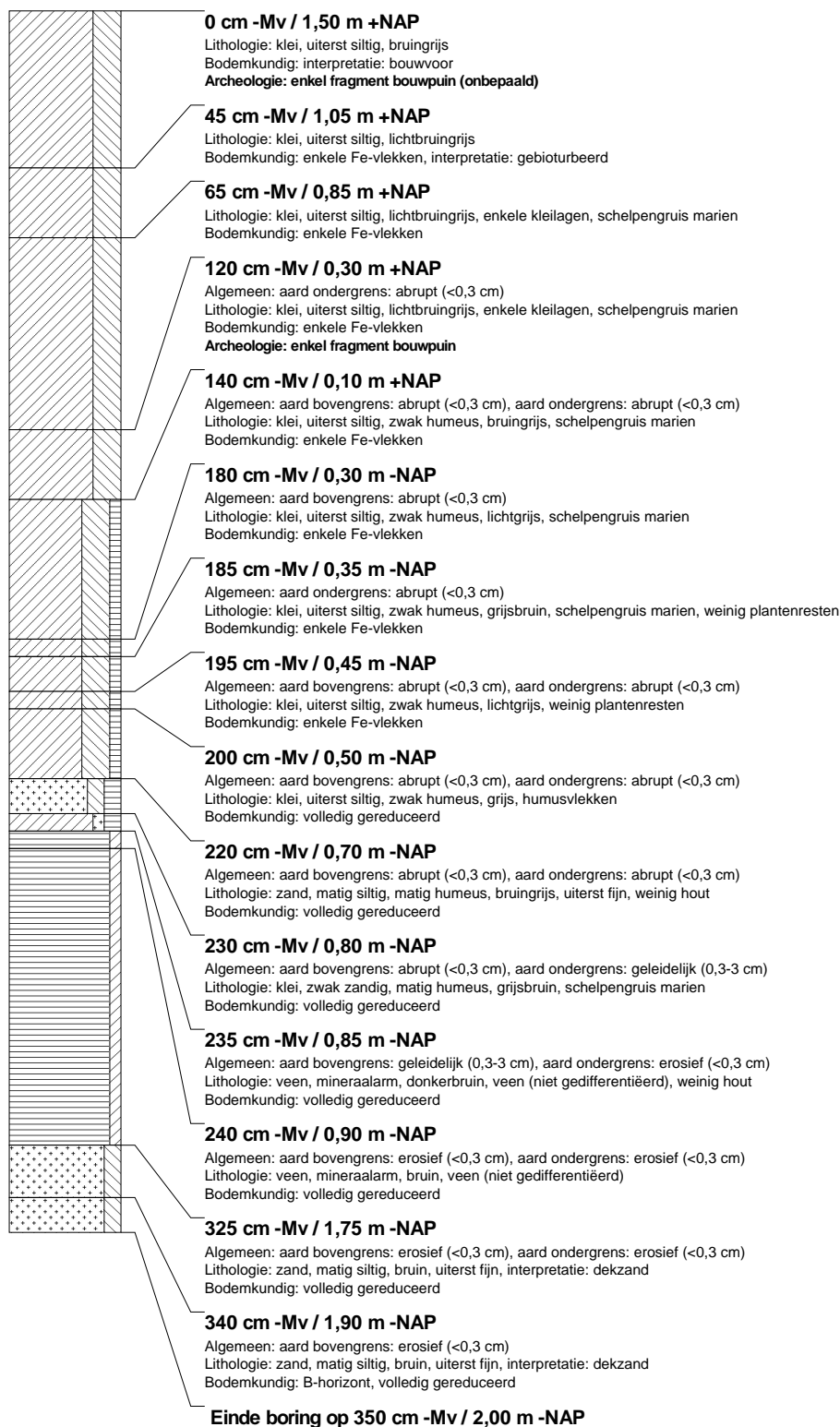
boring: SDBV-1

beschrijver: GDB/IB, datum: 17-5-2005, X: 20.590, Y: 372.227, precisie locatie: 10 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 54A, hoogte: 1,50, precisie hoogte: 1 m, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: 1:25.000 topkaart, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - kartering, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Zeeland, gemeente: Sluis-Aardenburg, plaatsnaam: Oostburg, opdrachtgever: Gemeente Sluis-Aardenburg, uitvoerder: RAAP West

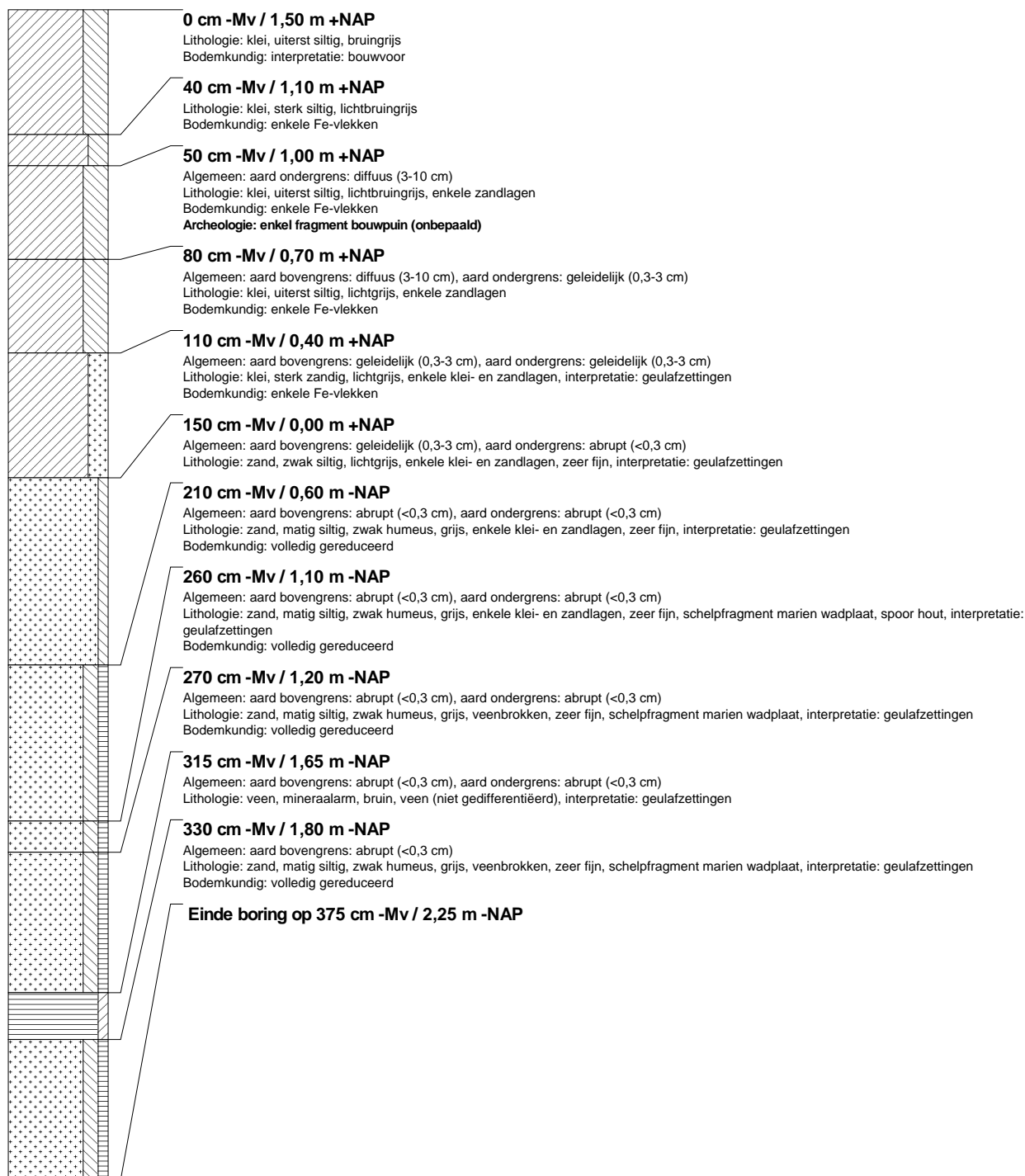
boring: SDBV-2

beschrijver: GDB/IB, datum: 17-5-2005, X: 20.582, Y: 372.203, precisie locatie: 10 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 54A, hoogte: 1,50, precisie hoogte: 1 m, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: 1:25.000 topkaart, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - kartering, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Zeeland, gemeente: Sluis-Aardenburg, plaatsnaam: Oostburg, opdrachtgever: Gemeente Sluis-Aardenburg, uitvoerder: RAAP West

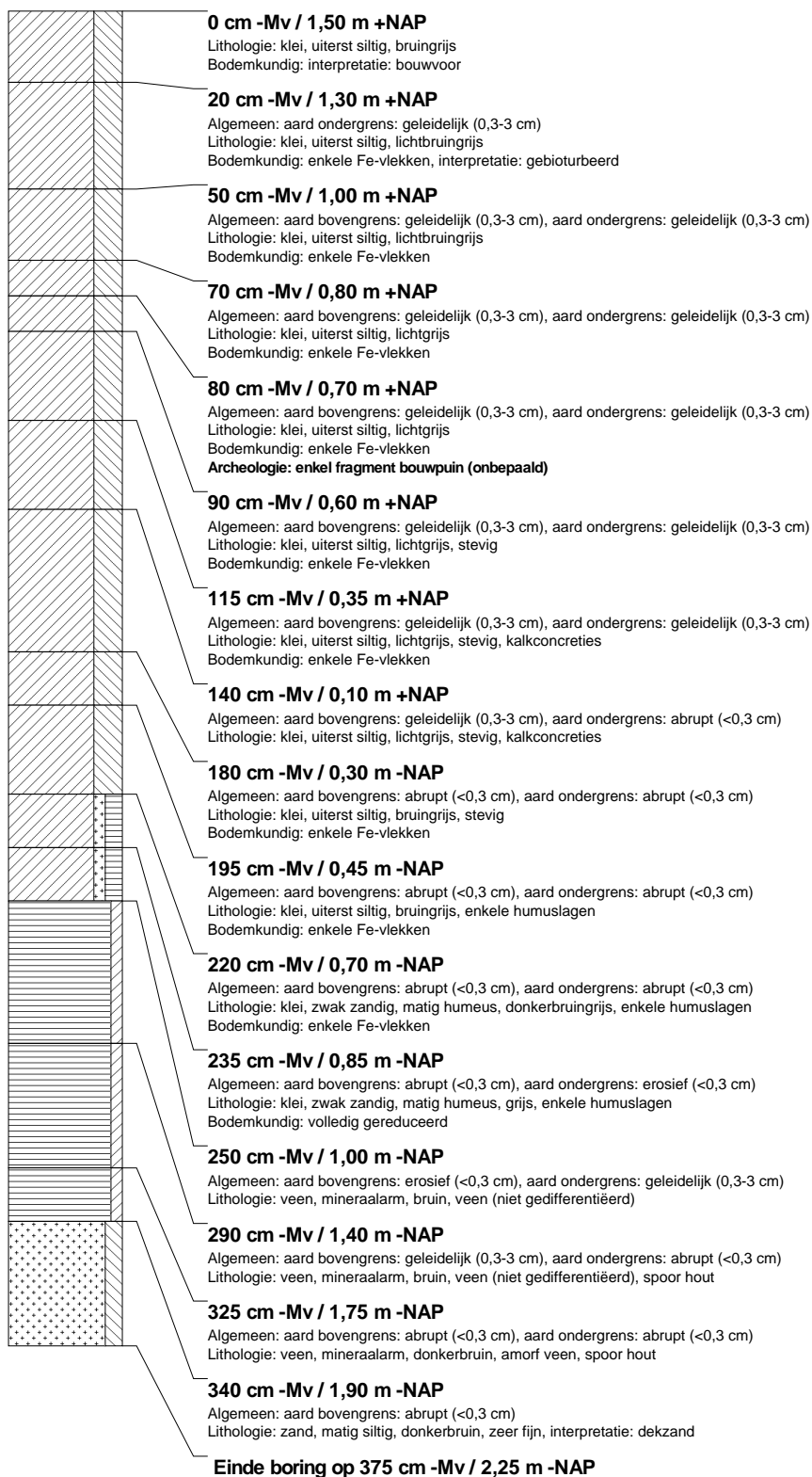
boring: SDBV-3

beschrijver: GDB/IB, datum: 17-5-2005, X: 20.574, Y: 372.179, precisie locatie: 10 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 54A, hoogte: 1,50, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: 1:25.000 topkaart, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - kartering, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Zeeland, gemeente: Sluis-Aardenburg, plaatsnaam: Oostburg, opdrachtgever: Gemeente Sluis-Aardenburg, uitvoerder: RAAP West

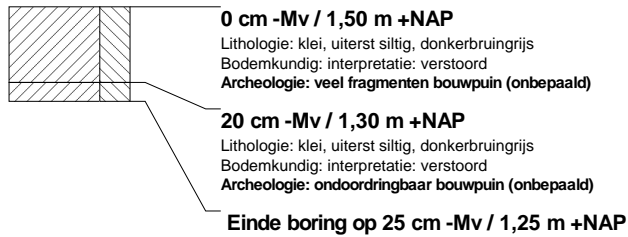
boring: SDBV-4

beschrijver: GDB/IB, datum: 17-5-2005, X: 20.567, Y: 372.161, precisie locatie: 10 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 54A, hoogte: 1,50, precisie hoogte: 1 m, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: 1:25.000 topkaart, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - kartering, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Zeeland, gemeente: Sluis-Aardenburg, plaatsnaam: Oostburg, opdrachtgever: Gemeente Sluis-Aardenburg, uitvoerder: RAAP West

boring: SDBV-5

beschrijver: GDB/IB, datum: 17-5-2005, X: 20.629, Y: 372.203, precisie locatie: 10 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 54A, hoogte: 1,50, precisie hoogte: 1 m, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: 1:25.000 topkaart, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - kartering, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Zeeland, gemeente: Sluis-Aardenburg, plaatsnaam: Oostburg, opdrachtgever: Gemeente Sluis-Aardenburg, uitvoerder: RAAP West

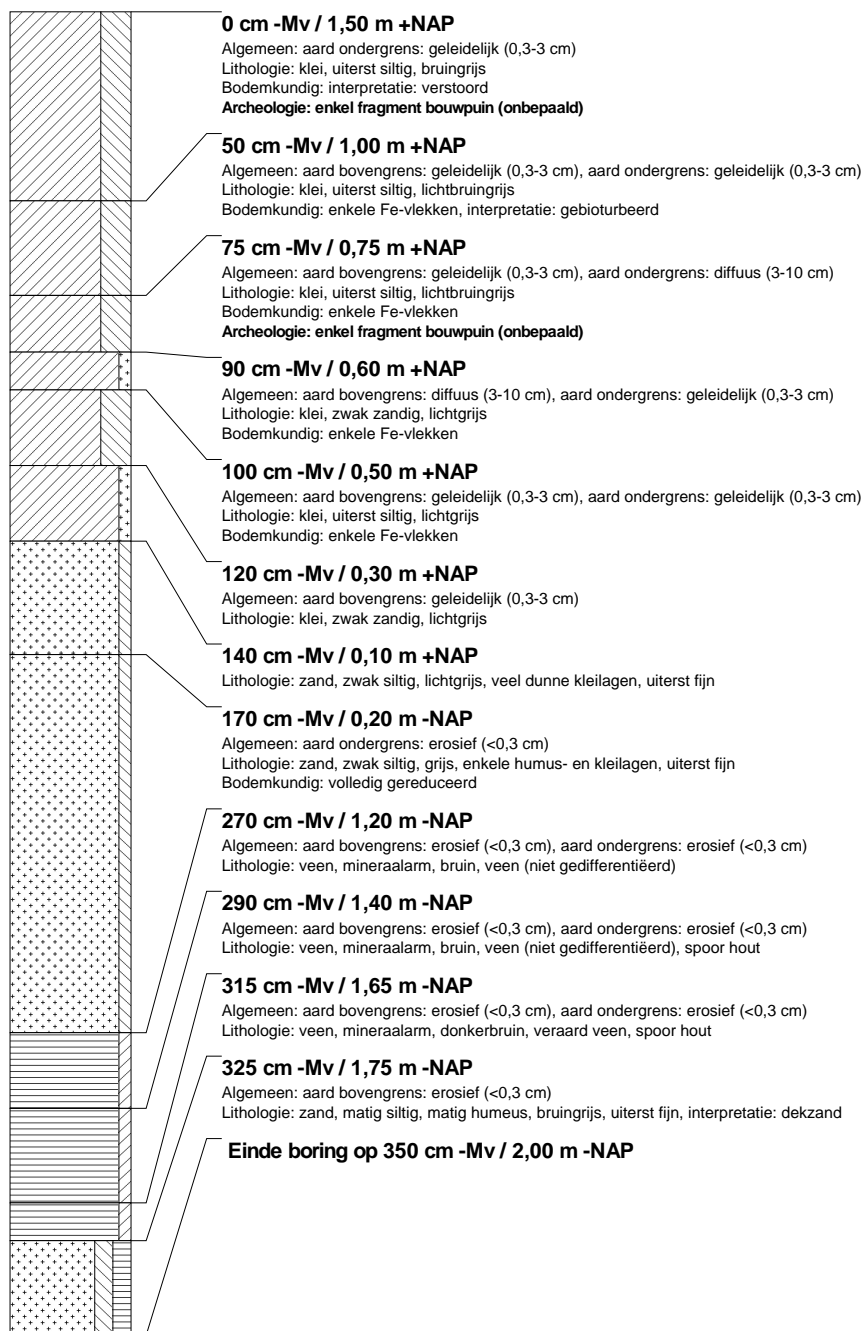
boring: SDBV-6

beschrijver: GDB/IB, datum: 17-5-2005, X: 20.620, Y: 372.179, precisie locatie: 10 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 54A, hoogte: 1,50, precisie hoogte: 1 m, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: 1:25.000 topkaart, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - kartering, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Zeeland, gemeente: Sluis-Aardenburg, plaatsnaam: Oostburg, opdrachtgever: Gemeente Sluis-Aardenburg, uitvoerder: RAAP West

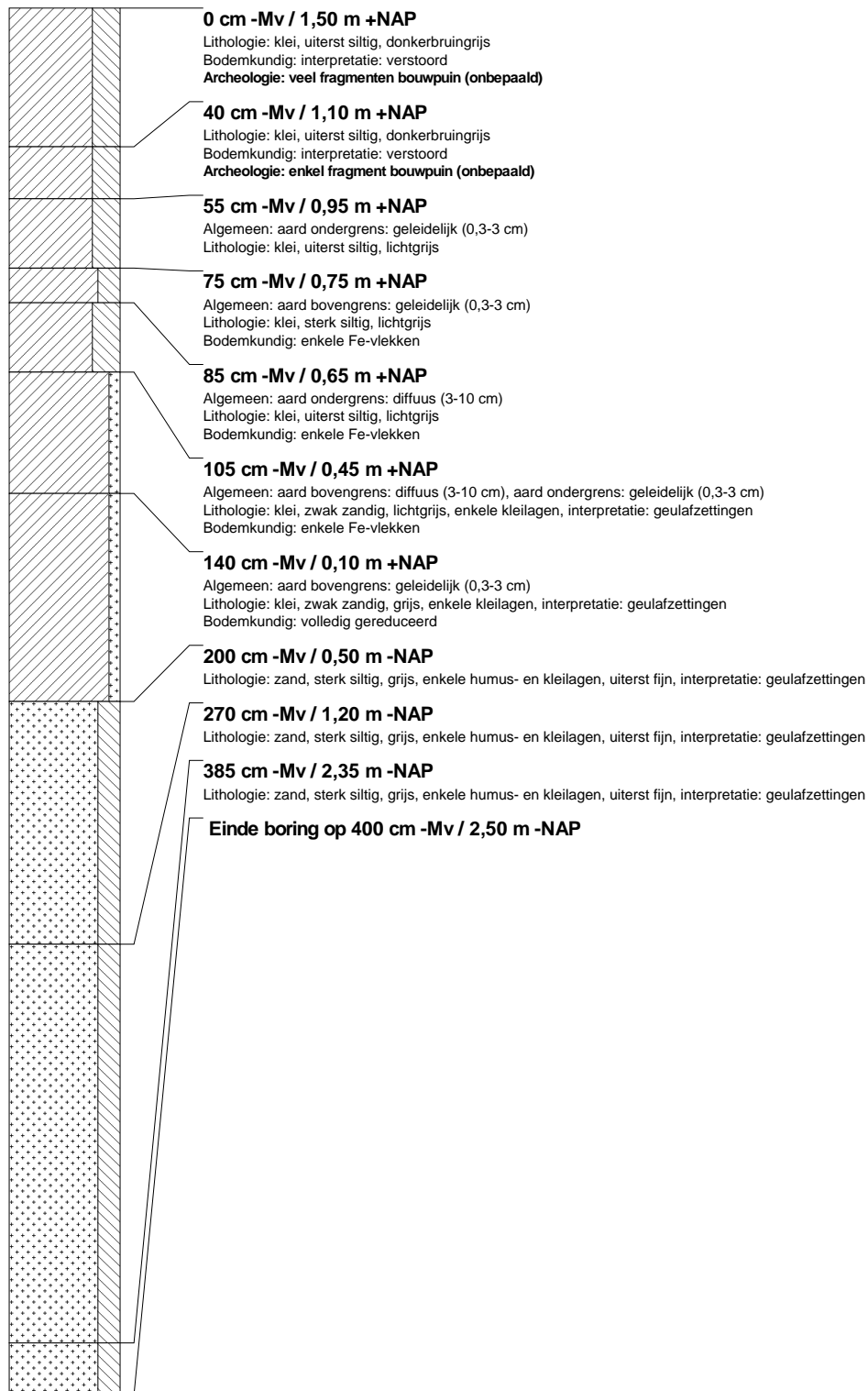
boring: SDBV-7

beschrijver: GDB/IB, datum: 17-5-2005, X: 20.623, Y: 372.153, precisie locatie: 10 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 54A, hoogte: 1,50, precisie hoogte: 1 m, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: 1:25.000 topkaart, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - kartering, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Zeeland, gemeente: Sluis-Aardenburg, plaatsnaam: Oostburg, opdrachtgever: Gemeente Sluis-Aardenburg, uitvoerder: RAAP West

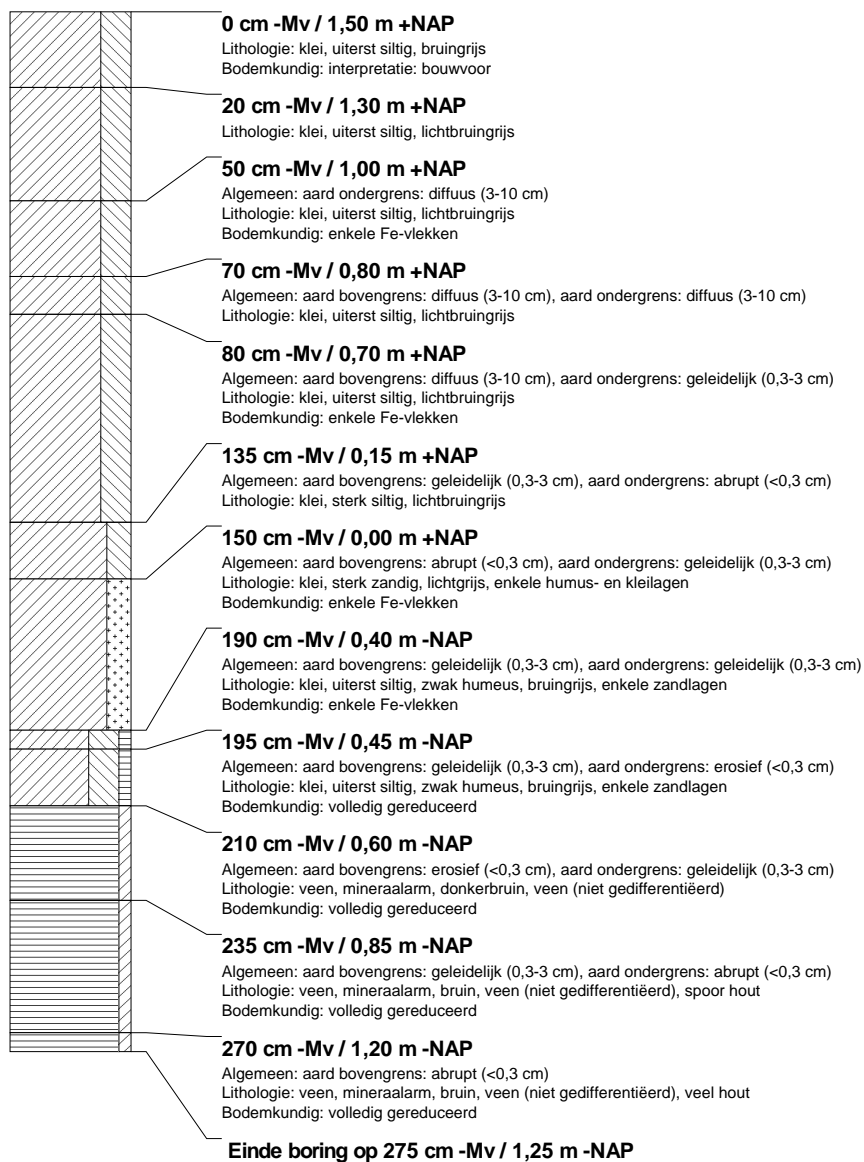
boring: SDBV-8

beschrijver: GDB/IB, datum: 17-5-2005, X: 20.630, Y: 372.176, precisie locatie: 10 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 54A, hoogte: 1,50, precisie hoogte: 1 m, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: 1:25.000 topkaart, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - kartering, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Zeeland, gemeente: Sluis-Aardenburg, plaatsnaam: Oostburg, opdrachtgever: Gemeente Sluis-Aardenburg, uitvoerder: RAAP West

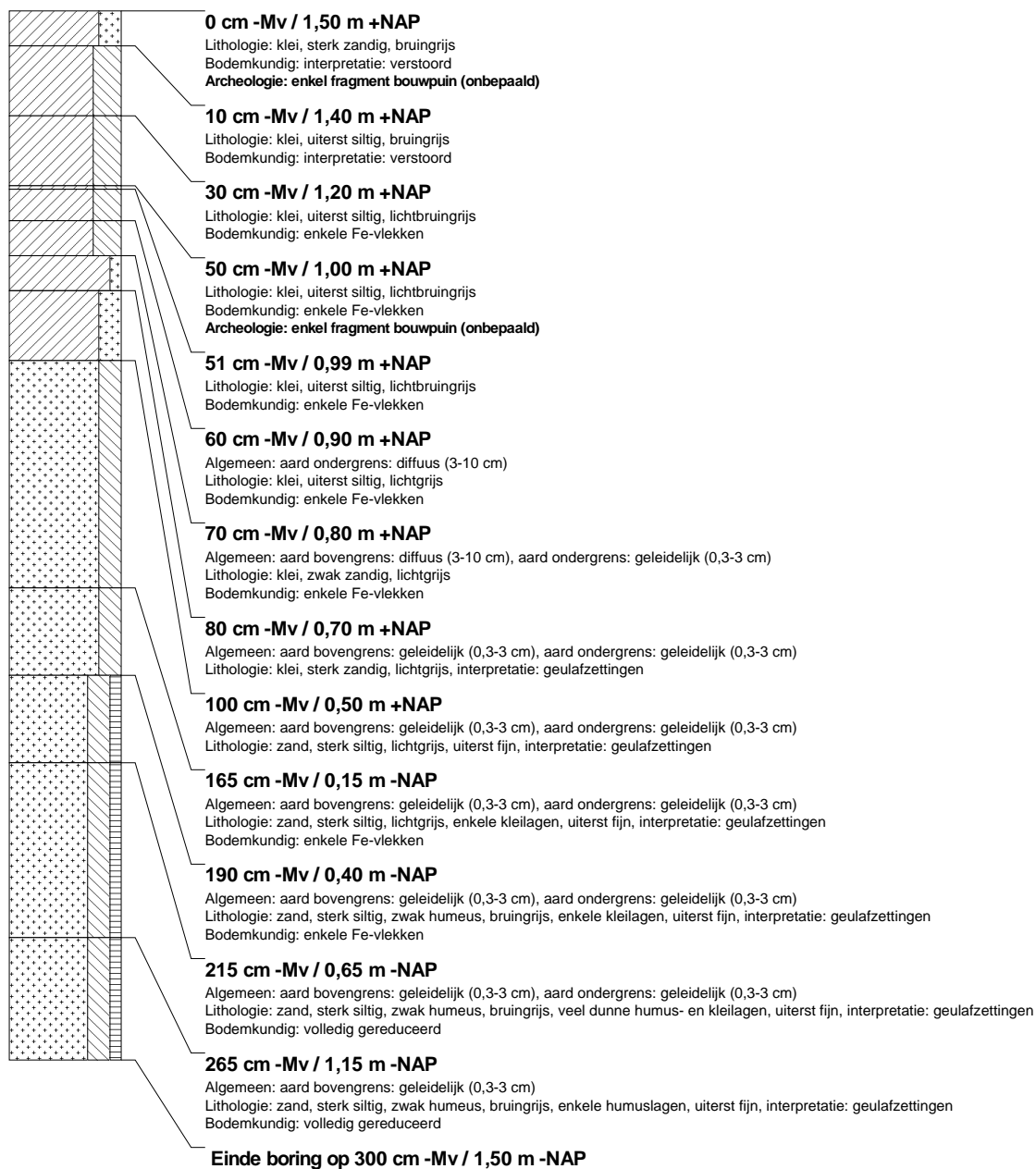
boring: SDBV-9

beschrijver: GDB/IB, datum: 17-5-2005, X: 20.650, Y: 372.136, precisie locatie: 10 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 54A, hoogte: 1,50, precisie hoogte: 1 m, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: 1:25.000 topkaart, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - kartering, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Zeeland, gemeente: Sluis-Aardenburg, plaatsnaam: Oostburg, opdrachtgever: Gemeente Sluis-Aardenburg, uitvoerder: RAAP West

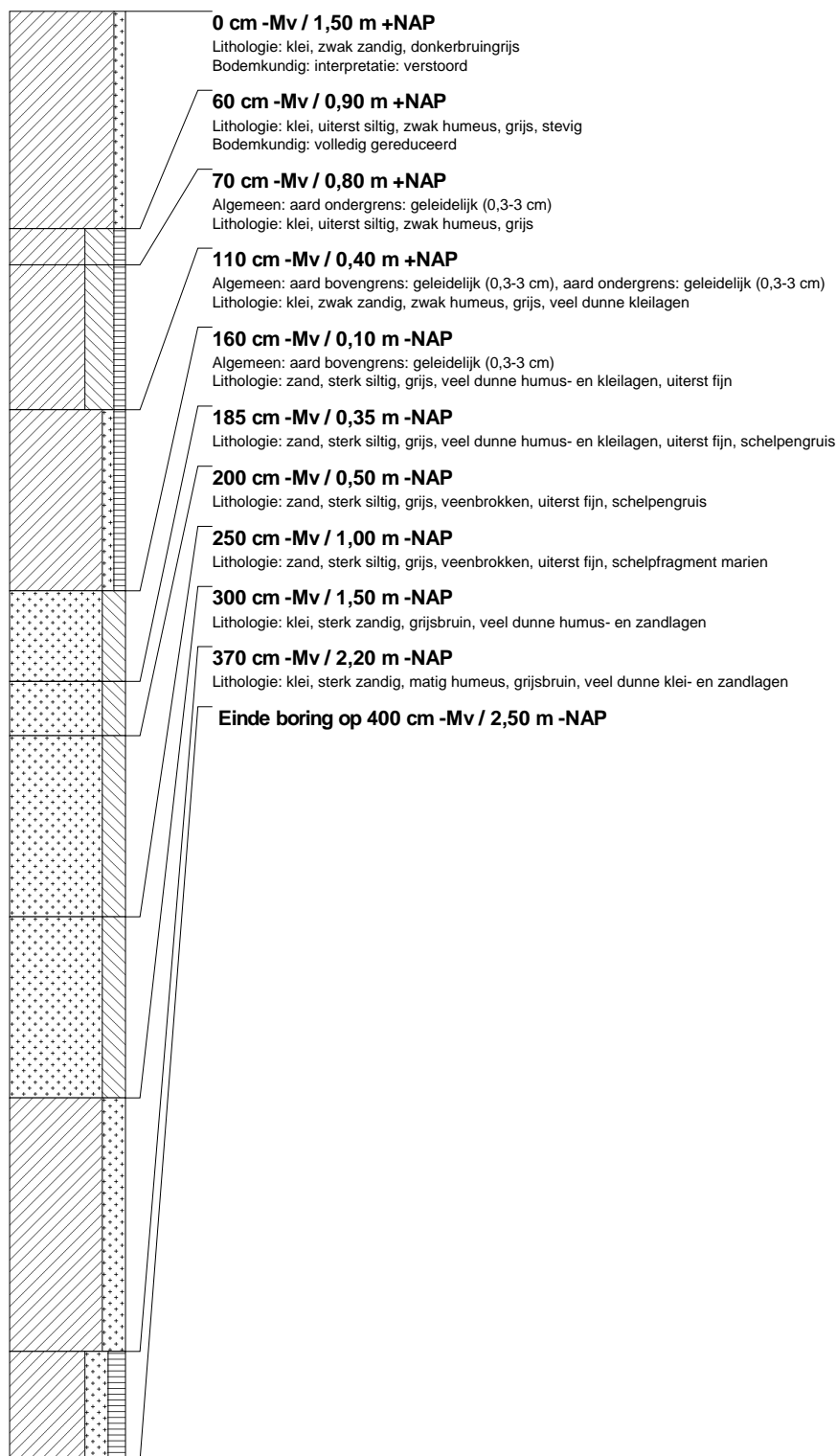
boring: SDBV-10

beschrijver: GDB/IB, datum: 17-5-2005, X: 20.658, Y: 372.160, precisie locatie: 10 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 54A, hoogte: 1,50, precisie hoogte: 1 m, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: 1:25.000 topkaart, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - kartering, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Zeeland, gemeente: Sluis-Aardenburg, plaatsnaam: Oostburg, opdrachtgever: Gemeente Sluis-Aardenburg, uitvoerder: RAAP West

boring: SDBV-11

beschrijver: GDB/IB, datum: 17-5-2005, X: 20.644, Y: 372.193, precisie locatie: 10 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 54A, hoogte: 1,50, precisie hoogte: 1 m, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: 1:25.000 topkaart, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - kartering, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Zeeland, gemeente: Sluis-Aardenburg, plaatsnaam: Oostburg, opdrachtgever: Gemeente Sluis-Aardenburg, uitvoerder: RAAP West

boring: SDBV-12

beschrijver: GDB/IB, datum: 17-5-2005, X: 20.587, Y: 372.217, precisie locatie: 10 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 54A, hoogte: 1,50, precisie hoogte: 1 m, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: 1:25.000 topkaart, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - kartering, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Zeeland, gemeente: Sluis-Aardenburg, plaatsnaam: Oostburg, opdrachtgever: Gemeente Sluis-Aardenburg, uitvoerder: RAAP West

